

HOGY CSINÁLJA CALIFORNIA?

EGY KÉT PÉLDA A CALIFORNIAI FARMEREK GYÜMÖLCS TERMELŐK ÉS BAROMFITENYÉSZTŐK ÉRTÉKESÍTÉSI MÓDSZEREIRŐL

IRTA: PUKY ISTVÁN

Talán az egész földkerekség sithassanak, a fogyasztók között nemcsak még egy olyan jelenségben a vásárlási hajlamot ébrentartani, amely a mezőgazdasági termelvényeknek sokféle és olyan nagy tömegben s olyan sikeresen értékesítené, mint a külföldi piacokon, mint a napsugaras California.

California ebből a szempontból kész tanulmányok világ számára. Californiának rengeteg sok a termése s épen ezért sok az eladni valója is. Erre tehet, hogy az értékesítési módszereit Californiában állandóan tanulmányozzák, hogy a világpiaci viszonyokhoz mindenkor alkalmazkodjanak.

A legelső tennivaló természetesen annak felderítése, hogy hol kínálkoznak megfelelő piacok s hogyan lehet azokat megközelíteni?

A californiai viszonyokról beszélve, mindenképp azt kell szem előtt tartanunk, hogy a californiai farmer a maga külön szakmájában szakértő. Mindig az volt s mindinkább az lesz. A világháború óta az általános mezőgazdasági céljait szolgáló területek 1 1/2 millió acre-rel csökkentek Californiában, míg a különlegesített termelési szolgáltatásba fogott terület 570 ezer acre-rel gyarapodott. Ez főként a gyümölcs, alma, szőlő, barack, narancs, citrom, dió és tojás termelésére szorítkozik, de fontos a zöldségtermelés és gyümölcskonzervipar is.

A californiai farmerek már régen tisztában vannak azzal, hogy a piacokon csak akkor lehet sikert érteni, ha az árúkat előzőleg standardizálják márkázásukkal s hirdetik. Ez utóbbi rendkívül fontos, mert csak hirdetés lehet elérni, hogy a piacokon egyre fokozódó keresletet bizto-

sítsák, fizetési rendszere korántsem egyforma.

HOGYAN DOLGOZNAK A HOOD RIVER ALMA-TERMELŐI?

A legsikeresebb gyümölcsértékesítő szövetkezetek egyike a Hood River környéki Almatermelők Szövetkezete, amelynek működése aránylag csak kis területre terjed, de amelyik messze kimagaslóan hasonló szervezetek közül. Ennek a szövetkezetnek csak 1148 tagja van jelenleg, akiknek egyike sem lakik a főirodától 10 kilométernél messzebbre.

A tagok fele olyan almatermelő, aki egyetemet vagy valamilyen főiskolát végzett. A vidék, amelyre a szövetkezet működése kiterjed, mintegy 18 mérföld hosszú és 5 mérföld széles. De ezen a területen az almatermelők intézi az almatermelésnek 72, a körtének 85, a cseresznyetermésnek 90 százalékát. 35 évvel ezelőtt néhány almatermelő kezdte meg a szövetkezet szervezését s lépésről-lépésre haladva, ma az intézmény irányítja a termelést, intézi az értékesítést.

A legerősebb kötelék, ami a tagokat összetartja, a termelés nehézségeinek tudható be.

Az almapiacokon óriási a verseny s a férgek, rovarok, növénybetegségek elleni állandó védekezés tudományos módszereket követel. Mindezt a szövetkezet központi irodái intézik. A szövetkezet nemcsak arról tanácsot ad a termelőnek, hogy mit tegyen, hanem tekintettel az időjárás változásaira, megmondja azt is, hogy melyik munkát mikor kell elvégezni. Az ilyen felvilágosításnak szinte utasításszerű jellege van. A tagokat szerződés kötelezi arra, hogy minden termésüket a szövetkezetnek adják át; a szerződés azonban csak egy évre szól. Szüretelés után bármely tag kiléphet. A szerződés főcélja az, hogy a szövetkezet tisztviselői előre tájé-

kozódhassanak: mennyi gyümölcs felett kell rendelkezniük, hogy elkészíthessék a költségvetést. A szövetkezet adja ki az utasítást, hogy melyik napon kell szüretelni. Megállapították ugyanis, hogy ebben a tekintetben egyetlen napi különbség tíz nappal rövidítheti meg a raktáron tartott áru életét.

Az utasítástól eltérően szedett gyümölcs átvételét a szövetkezet megtagadhatja. A vezetői állandóan kábelírattal zésben van a nagy tengerentúli almatermelő országokkal s a külföldi piacokkal s értékesítési politikáját az így nyert adatok szerint formálja. Kitaró munka és szigorúság révén el lehetett érni, hogy a Hood River almatermelésének felét biztos külföldi piacokon lehet elhelyezni. Igen vigyáznak arra, hogy árak tekintetében a közepesen felül soha ne emelkedjenek, még ha a viszonyok meg is engednék. A Hood River al-

Keletkanadában

A legjobb, legbiztosabb és leggyorsabb pénzügyi iroda.
Főszékhelyeként teljes felelősséget vállalok.
HAZAK, FARMOK STB. ADAS-VETELET INTÉZTÉSSE VELEM
Bármilyen ügyes-bajos dologban forduljon hozzám:
LOUIS SZABO
BOX 244 9 Crowland Str. Welland, Ont.
A „CANADIAN NATIONAL RAILWAY EXPRESS” magyar megbízottja.

ma mindig elsőrangú, mindig is, amelyek nem tartoznak a brit egyforma, kifogástalan s mindig birodalmaihoz. Elsősorban a horvátoknál.

Az ősz valószínűleg fordulatot hoz Jugoszláviában. Nemcsak a horvát hazafiak jelentették ki az angol választások után, hogy a munkáskormány uralomra jutása rövidesen felszámolásra kényszeríti a belgrádi diktatúrát, hanem a belgrádi külföldi képviselők is azt jelentik a kormányfőnek, hogy a pénzügyi, gazdasági és szociális helyzet miatt a „Fehér Kéz” mai rendszere nem tartható tovább az ősz hónapoknál. A helyzet tarthatatlan, valami történni fog, csak az a kérdés, hogy mi. Az uralkodó alkotmányt fog adni, mondjuk így: „alkotmánypótlékot.”

Erre a fordulatra készülnek Horvátországban és ennél remélnek hathatós segítséget az angol munkáspárttól. Ezért van hogy MacDonaldéknak bizonyára Horvátországban van legjobb sajtójuk, amely oldalakon keresztül nyomtatja le a munkáspárti vezérek megnyilatkozásait. Ezért volt a tomboló öröm azokban a horvát községekben, amelyekbe az angol földrajztudósok ellátogattak. Tényleg, a horvátoknak erős párfogók vannak Londonban; elsősorban MacDonald, aki, amint emlékeztet, Radics meggyilkolása után azért látogatott el Prágába, hogy Macsekkel és a többi horvát ki küldött tárgyalhasson, azután Lord Rothermere, aki lapjában teljes erejéből támogatja a horvátokat az adriai önállóság kiépítésében. A horvátok biznak abban, hogy a munkáspárt a leszerelés és a világéke biztosításának napirendre kerülő kérdésénél módot talál arra, hogy az ő ügyüket is megoldja.

A horvátok is az angolokban biznak

REMÉLIK, HOGY AZ Ő ÜGYÜK IS NAPIRENDRE KERÜL —

„FELSZÁMOL” A BELGRÁDI DIKTATURA?

Dr. Krnyevics, a horvát pártvezető volt főtitkára, Radics István politikai végrendeletének Macsek elnök mellett legilletékesebb végrehajtója, „India és Egyiptom” címen cikket írt a horvát gazdák hetilapjába, az ötvenezer példányban megjelenő „Slobodni Dom”-ba. A közlemény elvileg akörül a vezető gondolat körül gördülnek, hogy a MacDonald kormányban megvan az elhatározás s merészség arra, hogy új szervezetet adjon a brit világbirodalomnak. Ettől nem tértek el a konzervatív támaszok, amelyek érthetően napról-napra élesebbek, mert hiszen a munkáspárti birodalom szervezési felfogás ép ellentéte az övének. MacDonald a most sorra kerülő nagy külpolitikai problémákban nem hatá-

roz mindaddig, amíg a dominionok hozzájárulását meg nem szerzi és Kanada, India, Ausztrália, Egyiptom, Délafrika önkormányzatát úgy alakítja át, hogy azok szíverén államokká lesznek, népeik pedig elégedett tagjai a brit birodalomnak. Az átszervezés a benszülött népek képviselőinek tanácsai szerint és hozzájárulásukkal történik. India alkirályát ezért rendelték Londonba és Lord Lloyd egyiptomi kormányzó ezért mondott le.

A cikk nem mondja, a diktatúra miatt nem mondhatja, de ki-csendül belőle, hogy a MacDonald kormány ugyanezeket az elveket, még pedig ugyanezzel a határozottsággal és merészséggel fogja diadalra juttatni azoknál a népeknél és országoknál

— Te használsz?
— Én.
— Csak te?
— Csak.
A lány ránézett Péterre.
— Mért kérdi?

Péter kiolvasta a lány szeméből.
— Csak azért — vetette föl Péter a fejét, — hogy olyan fényes...

S aztán mosolyogva hozzátette:
— Tán homokkal fényesítet odahaza?

A lány nevetett. Széjjaszélén kuncogva szaladott ki a vídamság hangjait. De segített neki a két szeme is. S aztán azt mondta:

— Földdel!
Majd hozzátette:
— De nem otthon, hanem kinn a határban!

— Itt a pejrési részen...?
— Itt is, másutt is... amerre munka kerül.

— Napszám?
— Az.
— Napszamba jársz?
— Hát hova...? Kéne is csak ugy!

Péter ekkor érezte az első bizsergést a mellében. A lány napszamba jár. Dolgos lány. Hm. Ha azt vesszük, ha ugy vesszük... S ismeri is. Ismeri mert azt mondja: Kéne is csak ugy!

Most már egy kis melegséggel mondta:
— Hát én is... Én is...

Ez volt az első érezhető kapcsolódás. Ez, ami itt született kinn az isten szabad ege alatt észrevételül. Most ezt a kapcsolatot egy pár szóval úgy össze-

sze kellene bogozni, — gondolta Péter, — hogy amint a falu alatt elváltunk, el ne szakadjon.

Mindjárt hozzá is kezdett a bogozáshoz.

Legjobb csomó lesz az, — így Péter magában, — ha meg tudom, hogy ki, s aztán ő is... Ő ugyan már bizonyosan ismer...

De vajjon ismer-e?

Ez lesz az!

— Ismeris te engem?

A lány rápillantott s a fejét megbiccentette:

— Régen.

— Régen?

— Régen.

S nevetett. Kimutogatta a fehér fogait.

— Azt nevetem, — mondta, — hogy kéne köntörfalazik.

— Hogy én...?

— Kéne.

— Honnan gondold?

— Tudom.

— Miből te...?

— Hát kéne megtuggya mondanál az én nevemet?

S ugy nézett Péter szemközé kipirosodva, villogó szemekkel, hogy most már nemcsak a mellében bizsergett Péternek, hanem végig az egész hátgerincén... Az pedig jó érzés! Példátlannul jó! Az ember szinte szeretne kibujni a bőrből... S Péter nem tudott mást mondani, mint azt, hogy:

— Megfogta hé! Most igazán megfogta...

De ezt olyan szívből mondta, annyira a lelke mélyéből, hogy a lány lesütötte a szemét.

Aztán mentek egy jó hajítást, talán kettőt is, amikor a lány ugy a széjjaszélén kieresztette:

— Timár Julis...

Péter megállt.

— Timár...?

— Az.

— De... Julis?

— Persze kéne nem igen emlékezhet rám, mer én a télen benn szolgáltam a városban.

Mindszentektől márciusig... Kéne akortájt gyött haza, amikor én beszegődtem...

— Mért szolgáltál te a városban?

— A keresetért.

— Keresetért?

— Hát. Télen itt nincs kereset... Mi volna? Csak a városban. De tavasztól őszig meg itt van több...

— Mennyi napszámot kapsz te?

— Nyolc hatost.

— Hát az elég... Még ha ugy vesszük...

— Na...?

— Én is csak forintot kapok!

— Nem is kap más lány senki annyit, mint én! Mer én ver senyt kapálok akármelyik emberrel!

Némi kis büszkeséggel csatlant ki a lány hangjából. Büszkeség. De lehetett azt venni kúnerködszának is. A lány irregeti a legényt. Ugratja.

Péter fölütötte a fejét.

— Velem is?

— Kéne!

Péter átfogta két szemével a lányt, de ugy átfogta, annyi melegséggel, vágygall, mintha többé nem akarná elereszteni.

— No, majd egyszer kipróbáljuk. — hunyorgott a lány szemközé. — Ki!

A lány csak nevetett. De ugy nevetett, hogy Péter ötké-

jét majd szétváltotta a mellé.

Kiadhatta volna egy jó negyedórára kovácsfujtatónak...

Igy ismerkedett meg Péter a Julissal. Azaz, hogy ez volt az első találkozásuk, melyből az ismerkedésük sarjadzott. Mert Péter aztán, amikor csak tehetett, ugy módolta ki, hogy találkozzanak. Találkoztak is. Leginkább ünnepnap. De munkanap is. Ha kinn a határban nem hát a faluban. Az uccán. Este.

Julis vízért ment a kútra. Ár-tézi vízért. Amelyiket húzni se kell, csak odatartani a kannát.

Péter már tudta az időt.

Péter ugyan a könnyebb oldalát is foghatta volna. Elmegy Timárékhöz. Hogy milyen nesz szel...? Lehet azt találni. A- vagy egyenesen hazakíséri. Julis a kútról, a munkáról, templomból... Igaz, hogy az ilyen hazakísérés már kötelezettség-gel jár. A falu egyszerűen összeboronálja őket s akkor már az esetleges szétválás nem megy simán.

Péter hát nem akarta elharmarkodni a dolgot. Mert nagy dolog az! Nono! a lányok kitá-nulása nem olyan könnyű, mint amilyennek látszik. Két három találkozás...? Csak a bolond ember ugrik bele a sötét verembe anélkül, hogy azt előbb kitapogatná. Sőtét-e, mély-e? Még karó is lehet a fe-nékén!

Péter hát tapogatólódzott. Maga is a két szemével, meg a két fülével. De kérdészködött is... S csak szívelőket látott, hallott, tapasztalt.

Még csupán egy dolog aggasztotta. Mit szól Julis az ő szándékához? A földhöz. Ahhoz, hogy ő minden áron földhöz akar jutni. Kuporgatások, nélkülözések árán is. Mert ahhoz nem elég az ember elszántsága, ott az asszony is kíváncsian. Sőt az asszony még nyomósabb. Mert keresni ugyan az ember keres jobban, de takar-gatni voltaképpen csak az asszony tud. Vajjon mit mond a Julis, ha fölírja előtte a lelkét?

Nem azt mondja-e: „Bolond kee Péter!”

Egy este meg is mondta a Julisnak. Kijött ugy a beszéd során:

— ... Ha öt esztendő, hát öt... Ha meg tíz, én azt se bá-nom, de én a magam földjét akarom turni!

Julis ekkor huzódott először Péter két erős karja alá. Peti-g Péter csak a Julis kezét a-karta megfogni, hogy annak a reszketéséből vagy a közönyé-ből igazodjon... de a Julis ma-gafeledten ráborult a mellére:

— Én is... nekem is... Még a falatot is a számtól, hogy legyen... Az utolsó krajcárt is...!

Péter ekkor egész hazáig kísért a Julist. Be is ment vele a házba.

Még az este azt mondta Pé-ter:

— Hát Julis, ha te is ugy a-karod, akkor a tavaszon...

Magyar fiukat kineznek a cseh börtönökben

Két évi cseh várfogság után nem régebben tért haza Hódmezővásárhelyre Katona Demeter 21 éves szobafestő a spielberg ká-zamatákból. A szatmárnégyesi származású fiatalember 9 éves korában került Váásárhelyre, ahonnan, mint 18 éves fiatal segéd vándorlásra indult. Bécsből, mivel utieleve nem volt, a nála levő leveletigazolványa alapján illetőségi helyére, cseh megszállott területre toloncolták. Itt a csehek a 18 éves if-jut azon a címen, hogy kémkedik, letartóztatták és több-he-ti embertelen kínzás és ütlege-tés után a brünni törvényszék elé állították, ahol minden jog és alap nélkül pusztán a leven-teigazolvány alapján kétévi su-lyos börtönrre ítélték. Előbb a prágai fegyházba, majd Spiel-berg várának penészes kazama-táiba szállították, ahol 24 hason-lókért ártatlanul eltölt magyar ifju osztozott vele a válogatott kínzásokban. A szerencsétlen fiatalember elgyötört testén még ma is láthatók azok a seb-helyek, amelyeket a cseh legio-náriusok ejtettek rajta.

CIM VALTOZASKOR ELŐZŐ
CIMÉT IS KÖZÖLJE
A KIADÓHIVATALLAL